

Collegevoorstel OG

Zaak : JeugdzorgPlus 2024/2025

Zaaknummer : 1025629

gemeente **Oosterhout**

Datum: 26 september 2023	Initialen auteur: MGe	Bereikbaar: 14 0162
Status: Openbaar	Team: Sociaal Team Beleid	

Onderwerp:
Jeugdzorgplus 2024/2025

Geraadpleegde teams:

Sociaal Team Beleid

Financiën

Communicatie: ja d.m.v.:

geen

Bijlagen:

Brief door college

Raadsinformatiebrief (Bijlage 1)

Brief beantwoording vragen ex art 39

Raadsvoorstel

Overige bijlagen:

Bijlage 2. Memo Inkoop Jeugdzorgplus 2024/2025

Bijlage 3. Aanvullend scenario Almata (VERTROUWELIJK)

Bijlage 4. Financieel overzicht kosten JeugdzorgPlus

Bijlage 5. DEF. Concept Mandaadbesluit JZPlus regio WBO 2023

Bijlage 6. Collegenota regio WBO: achtergrondinformatie en verdieping

Bijlage 7. Kleinschalige woonvoorziening

Behandeling in / door:

Raad

Datum:

Aard behandeling:

Portefeuillehouder

Beenhakker

Geheimhouding op	Titel	Grondslag WOO	Tot wanneer

Wij verzoeken u om bij communicatie rondom deze aanvraag het zaaknummer 1025629 te vermelden.

COLLEGE VOORSTEL

Datum: 26 september 2023

Openbaar

Zaaknummer: 1025629

Onderwerp:

JeugdzorgPlus 2024/2025

Voorstel aan het college:

1. Op basis van het continuïteitsplan voor Stichting Almata (conform draaiboek continuïteit jeugdhulp), bestaande uit 36 plaatsen JeugdzorgPlus en een drietal bijbehorende opdrachten, JeugdzorgPlus in te kopen voor de jaren 2024 en 2025 en hiervoor een aanbestedingsprocedure te starten.
2. Voor de jaren 2024 en 2025 regionaal een bedrag van € 12.321.000 (2024) en € 12.351.000 (2025) voor Jeugdzorgplus beschikbaar te stellen en deze bedragen via de verdeelsleutel gebaseerd op het aantal jongeren tot 18 jaar per gemeente te verdelen over de jeugdhulpregio's West-Brabant Oost, West-Brabant West en Zeeland. Dit betekent voor Oosterhout een bijdrage van € 656.490 in 2024 en € 658.088 in 2025. Met deze bedragen is rekening gehouden in de begroting. Afrekening vindt plaats op basis van daadwerkelijk zorggebruik.
3. Mandaat, volmacht en machtiging te verlenen aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Roosendaal, conform bijlage 3.
4. Een bijdrage in de frictiekosten, waarvan bekend is dat deze niet onder de SPUK-regeling kunnen vallen, beschikbaar te stellen ter hoogte van € 6.927 voor de gemeente Oosterhout op basis van de afgesproken verdeelsleutel en een totaalbedrag van € 130.000, - voor de drie jeugdhulpregio's.
5. Op grond van artikel 87 Gemeentewet en artikel 5.1 Uitzonderingen, lid 1.c. van de Wet open overheid geheimhouding voor onbepaalde tijd op te leggen op de bij dit collegevoorstel behorende bijlage: 'Continuïteitsplan Almata' (Bijlage 5.)
6. De raad hierover te informeren met bijgaande raadsinformatiebrief (Bijlage 1.)

Voorstel aan de Burgemeester:

1. Mandaat, volmacht en machtiging te verlenen aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Roosendaal, conform bijlage 5.

Samenvatting (circa 10 regels)

Dit voorstel gaat over de gezamenlijke regionale inkoop van JeugdzorgPlus (ook gesloten jeugdhulp genoemd) door de drie jeugdhulpregio's West-Brabant West (WBW), West-Brabant Oost (WBO) en Zeeland (hierna regio's genoemd). U besluit over de wijze van aanbesteding, de middelen die hiervoor noodzakelijk zijn en de transformatie die tot 2030 gaat plaatsvinden. We willen voor 2024 en 2025 door middel van inkoop de continuïteit van de JeugdzorgPlus waarborgen. Daarnaast is het doel het realiseren van de regio-overstijgende transformatie door het aantal gesloten plekken af te bouwen en de benodigde plekken om te bouwen naar vormen van kleinschalig verblijf. De bijlagen bij dit voorstel dienen ter onderbouwing. Bij dit voorstel is de nota zoals deze is opgesteld voor de jeugdhulpregio WBO toegevoegd als achtergrondinformatie en verdere verdieping.

Juridisch kader (inclusief onderbouwing geheimhouding)

Het landelijke convenant over de continuïteit van jeugdhulp is een afspraak met de VNG. De gemeenten accepteren de gemaakte afspraken van de VNG door de algemene beginselen van behoorlijk bestuur te volgen. In dit convenant met draaiboek is bepaald dat JeugdzorgPlus wordt

gezien als cruciale jeugdhulp. Er is sprake van een specifieke vorm van jeugdhulp welke cruciaal is in het landschap en welke niet direct is over te nemen door een andere aanbieder. Gemeenten hebben vanuit hun rol in het zorglandschap een zorgplicht en zorg voor de continuïteit van jeugdhulp. Met het invullen van de stappen van het draaiboek en het leveren van een bijdrage voldoen gemeenten aan deze zorgplicht en de waarborg van zorgcontinuïteit voor de meest kwetsbare jeugdigen.

Inkoop

De inkoop van JeugdzorgPlus door de regio's voor 2024 en 2025 kent een geraamde opdrachtwaarde die in ieder geval hoger is dan € 750.000, -- ex BTW. Deze vereist het doorlopen van een Europese aanbestedingsprocedure. In tegenstelling tot de duur van de inkoopopdracht die de Norm van Opdrachtgeverschap aan de gemeenten vraagt, is de maximale duur twee jaar. Hieraan liggen ten grondslag dat er nog een eenduidige visie voor de op- en afbouw gerealiseerd moet worden, het continuïteitsplan een duur heeft tot 2025 en de ontwikkelingen van alternatieven in de markt nog niet in te schatten zijn. Hierdoor is een korte duur van deze inkoop noodzakelijk en gerechtvaardigd.

Gemeente Roosendaal namens regio WBO

De regio's wensen een gezamenlijke inkoopprocedure te willen starten. De gemeente Roosendaal heeft aangegeven dit voor de regio's te willen organiseren. Hiervoor is het noodzakelijk een volmacht aan deze gemeente te verlenen om de aanbestedingsprocedure te begeleiden en de opdracht te gunnen. Hierdoor wordt de rechtmatigheid geborgd.

Argument geheimhouding Continuïteitsplan Almata

Geheimhouding van genoemde bijlage is omdat het document bedrijfs- en fabricagegegevens bevat die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld. Het betreft een absolute weigeringsgrond waardoor er geen belangenafweging gemaakt hoeft te worden. Er kan geen einddatum bepaald worden, omdat de geheimhouding op genoemde bijlage ziet op artikel 5.1 Uitzonderingen, lid 1.c. van de Wet open overheid, en deze situatie natuurlijk gezien geen einddatum kent.

Een verdere verdieping vindt u terug in Bijlage 6., onder het kopje 'Juridische aspecten'

Aanleiding

Het Rijk heeft de ambitie om JeugdzorgPlus in zijn huidige vorm geheel af te bouwen. Het streven is om in 2030 zo dicht mogelijk bij het eindstation van 0 gesloten plaatsingen te komen. De regiovisie Regio WBO sluit al aan bij deze landelijke ambitie. Vanuit de ontwikkelopgave "thuis is de basis" sturen we erop dat als jeugdigen hulp ontvangen die zo dicht als mogelijk bij hen thuis wordt ingezet. Kan een jeugdige niet langer thuis blijven, dan moet het verblijf zoveel als mogelijk op de reguliere gezinssituatie lijken en zo tijdelijk mogelijk zijn. Deze opgave komt ook terug in de Hervormingsagenda Jeugd 2023 -2028: het terugdringen van residentiële jeugdhulp. Deze ontwikkelingen leiden tot een transformatie van het jeugdhulplandschap. Er zijn immers alternatieven nodig om jeugdigen de hulp te bieden die zij nodig hebben op een manier die past bij de landelijke ambitie en onze eigen kernwaarden. Gemeenten hebben hier een belangrijke regierol in. Er zullen de komende jaren beleidsmatige en financiële keuzes gemaakt moeten worden.

Welke data zijn gebruikt en op welke manier wordt de uitvoering gemonitord?

Om de omvang van de inkoopopdracht voor 2024/2025 vast te kunnen stellen is in beeld gebracht hoeveel kleinschalige plekken Jeugdzorgplus we willen borgen in zowel 2024 als 2025. Ook is bekeken hoeveel hybride plekken er nodig zijn als vangnet (risicobeheersing). De alternatieven voor jeugdzorgplus zijn immers nog in ontwikkeling. De gedetailleerde uitwerking vindt u op pagina 4 van de regionale nota (Bijlage 6.).

Om de transformatie te laten slagen is effectieve coördinatie en monitoring noodzakelijk, om te zorgen dat de continuïteit van zorg gewaarborgd blijft maar ook tijdig kan worden geacteerd op de financiële gevolgen. De bovenregionale samenwerking is noodzakelijk om de om- en afbouw te implementeren en te laten slagen. De Jeugdautoriteit (JA) en de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) zijn gedurende het hele proces betrokken. Zij toetsen of de gemaakte keuzes, de komende jaren, voor voldoende continuïteit zorgen bij de twee organisaties.

Welke externe belanghebbenden zijn betrokken en hoe is het proces gevoerd?

Er is een bovenregionale ambtelijke werkgroep met jeugdhulpregio's WBW en Zeeland samengesteld waarin de besluitvorming wordt voorbereid en de ontwikkelingen en vervolgstappen worden besproken. Voor de regio WBO is er binnen het programma NVO inmiddels een projectleider aangesteld voor JeugdzorgPlus en ook vanuit de 5 bestuurders binnen WBO is een vooruitgeschoven wethouder betrokken bij de inhoudelijke gesprekken met de bestuurders van de twee andere regio's. De Jeugdautoriteit (JA) en de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) zijn gedurende het hele proces betrokken. Zij toetsen of de gemaakte keuzes, de komende jaren, voor voldoende continuïteit zorgen bij de twee organisaties.

Wat willen we gaan doen?

We willen voor 2024 en 2025 door middel van inkoop de continuïteit van de JeugdzorgPlus waarborgen. Daarnaast is het doel het realiseren van de regio-overstijgende transformatie door het aantal gesloten plekken af te bouwen en de benodigde plekken om te bouwen naar vormen van kleinschalig verblijf.

Afweging van argumenten voor en tegen?

Argumenten ter onderbouwing van de samenstelling van de inkoopopdracht.

We geven invulling aan de landelijke opdracht tot om- en afbouw van JeugdzorgPlus door verschillende ondersteuningsvormen in samenhang in te kopen:

- Kleinschalige plekken JeugdzorgPlus:

De Tweede kamer heeft aaniem aan het Rijk gevraagd om met een plan te komen zodat de gesloten jeugdhulp uiteindelijk niet meer nodig is. Hierop heeft de Staatsecretaris namens het kabinet bepaald dat in 2030 zo dicht mogelijk bij het eindstation van nul gesloten plaatsingen gekomen moet worden. In de overeenkomst van 2019-2022 met Almata werd al een afbouw gerealiseerd van 48 plekken naar 36 plekken. Door de afbouw van 36 plekken naar 24 plekken in 2024-2025 zetten de regio's een vervolgstap in de verdere afbouw van de gesloten jeugdhulp. Naast de opdracht van afbouw is sprake van een opdracht tot ombouw naar kleinschalige voorzieningen die veiligheid en bescherming bieden vanaf 2025. In de inkoopopdracht wordt de ombouw naar kleinschaligheid voor de gesloten plekken meegenomen.

- Hybride variant als experimenteerruimte: inkoop van hybrideplekken.

Het ontwikkelen van een passend alternatief voor deze doelgroep vraagt om experimenteerruimte. JeugdzorgPlus bestaat niet zonder reden. Het gaat om jeugdigen die zich onttrekken aan behandeling en een risico vormen voor hun eigen veiligheid of die van anderen. De wet biedt nieuwe ruimte om vrijheidsbeperkende maatregelen in te zetten buiten de volledig gesloten verblijfssetting. Dat levert mogelijkheden op voor een hybride verblijfs- en behandelsetting, waar meer of minder vrijheidsbeperkende maatregelen ingezet kunnen worden naar gelang de situatie van de jeugdige daar om vraagt

- Ambulant JeugdzorgPlus-team

Om de kennis en vaardigheden te behouden en verdere afbouw mogelijk te maken willen we de kennis van JeugdzorgPlus onder brengen in een ambulant team. Het ontwikkelen van een ambulant team sluit aan bij de uitgangspunten van de Hervormingsagenda Jeugd.

Civiel Traject Beraden

We intensiveren het aantal Civiel Traject Beraden (CTB) en voorwaardelijke machtigingen om JeugdzorgPlus te voorkomen en waar mogelijk een jeugdige eerder te laten uitstromen uit JeugdzorgPlus.

(verdere toelichting en een gedetailleerde uitwerking vindt u terug op pagina 5 en 6 in Bijlage 6.)

Voor kanttekeningen, zie kopje 'Risico's' verder in deze nota.

Wat mag het kosten en waar gaan we het van betalen?

De omvang van de aanbesteding van JeugdzorgPlus bedraagt € 12.321.000 in 2024 en € 12.351.000 in 2025. Dit is nodig voor invulling van de om- en afbouw van de JeugdzorgPlus.

Om invulling te geven aan de transformatie en het bieden van continuïteit van zorg zijn extra financiële middelen noodzakelijk ten opzichte van 2023. De hogere kosten komen voort vanuit de gewenste kleinschaligheid: groepen worden kleiner, er is meer inzet van personeel nodig en vaste kosten kunnen over minder plekken worden omgeslagen. Daarnaast hebben we in de volledige breedte te maken met hogere kosten (CAO, inflatie etc.).

Voor de jaren 2024 en 2025 is in samenwerking met AEF, Almata en de Jeugd Autoriteit afgelopen maanden gewerkt aan een passende financiering voor (het gewenste aanbod van) JeugdzorgPlus voor de jaren 2024 en 2025.

(zie voor een verdere toelichting pagina 6 en 7 van Bijlage 6.)

Verdeling van financiering

JeugdzorgPlus heeft het karakter van een beschikbaarheidsfunctie die gemeenten verplicht zijn te hebben. Om die reden betalen alle gemeenten een voorschot op basis van een verdeelsleutel.

Voorgesteld wordt een verdeelsleutel te hanteren op basis van het aantal jeugdigen tot 18 jaar per gemeente op 1 januari 2023 (zie bijlage 4). De verdeelsleutel per regio voor het voorschot op basis van het aantal jeugdigen tot 18 jaar ziet er als volgt uit:

- Jeugdhulpregio West-Brabant Oost	33%
- Jeugdhulpregio West-Brabant West	31%
- Jeugdhulpregio Zeeland	36%

Net als de afgelopen jaren wordt er eerst gewerkt met dit voorschot en wordt er afgerekend op werkelijk verbruik. De kosten voor de niet gebruikte zorgdagen worden ook op basis van deze verdeelsleutel verrekend bij de eindafrekening JeugdzorgPlus.

De kosten voor Jeugdzorgplus bedragen op basis van de bevoorschotting voor Oosterhout € 656.490 in 2024 en € 658.088 in 2025. De afrekening vindt plaats op basis van werkelijk zorggebruik. Dit betekent dat de werkelijke kosten dus hoger of lager kunnen uitpakken.

Bekostiging open groepen

De bekostiging van de open groepen bij AZG valt onder verantwoording van de jeugdhulpregio West-Brabant West, omdat hier voornamelijk jeugdigen zitten uit deze regio. Deze woonvormen worden gefinancierd binnen de bestaande financieringssystematiek in West-Brabant West en zijn geen onderdeel van de gevraagde financiering in dit voorstel.

Frictiekosten

Voorgesteld wordt om voor Oosterhout een bedrag van € 6.927 beschikbaar te stellen voor de frictiekosten die in 2023 niet onder de SPUK-regeling kunnen vallen. De frictiekosten waarvan we op dit moment nog niet weten of deze onder de SPUK-regeling kunnen vallen brengen mogelijk extra kosten voor de gemeente Oosterhout ten bedrage van € 55.640 met zich mee.

Dekking

Zowel met de zorgkosten Jeugdzorgplus als de frictiekosten is reeds rekening gehouden in de programmabegroting 2024.

Verdeling binnen de WBO:

Gemeente WBO	Lumpsum & risicobeheersing 2024	Lumpsum & risicobeheersing 2025	Frictiekosten (geen SPUK)	Frictiekosten onzekerheid m.b.t. SPUK
Altena	€ 743.669	€ 745.480	€ 7.847	€ 63.028
Breda	€ 2.112.697	€ 2.117.841	€ 22.291	€ 179.058
Drimmelen	€ 293.603	€ 294.318	€ 3.098	€ 24.884
Geertruidenberg	€ 251.038	€ 251.649	€ 2.649	€ 21.276
Oosterhout	€ 656.490	€ 658.088	€ 6.927	€ 55.640

Risico's?

Juridische verwevenheid Almata en AZG

Een paar jaar geleden zijn stichting Almata en stichting AZG zussenorganisaties geworden. AZG levert open woonvormen. Regio WBO neemt alleen JeugdzorgPlus af bij Almata en nauwelijks open woonvormen bij AZG, Regio WBW en Zeeland wel.

Afbouw stagneert door ontbreken van een alternatief aanbod

Zonder de ontwikkeling van een alternatief aanbod kan niet verder worden afgebouwd. Naast afbouw van de JeugdzorgPlus is voorkomen van jeugdhulp noodzakelijk. Dat vraagt van andere (voorliggende) jeugdhulpaanbieders om hun aanbod door te ontwikkelen.

Kleinschaligheid zorgt voor extra druk op krapte arbeidsmarkt

Het werken naar kleinschaligheid vraagt om extra personeel. Hoewel Almata, de huidige aanbieder JeugdzorgPlus, tot op heden goed in staat is gebleken tot het behouden en werven van personeel kan de krapte op de arbeidsmarkt een probleem worden. Mede omdat de transformatieopgave breder is dan Almata alleen.

Stijging van kosten

Kleinschaligheid betekent hogere kosten, doordat groepen kleiner worden is meer inzet van personeel nodig en kunnen vaste kosten over minder plekken worden omgeslagen.

Opbouwfase van hybride plekken

De opbouw van de hybride plekken moet zorgvuldig plaatsvinden en zal om die reden geleidelijk ontwikkeld worden. Er zijn nadere afspraken nodig in de overeenkomst die gesloten voor deze inkoop over de wijze van monitoring.

Het lukt niet tijdig voldoende alternatieven te ontwikkelen voor de JeugdzorgPlus.

De afbouw van de JeugdzorgPlus is een gezamenlijke verantwoordelijkheid en lukt alleen als regio's en de aanbieders in het jeugdhulplandschap in staat zijn om binnen bepaalde tijdsspanne voldoende alternatieven te ontwikkelen. Dit maakt dat samenwerking belangrijk is. Het inrichten van een bovenregionale governance (middels een convenant) helpt ons om de samenwerking op dit thema de komende jaren vorm te geven en tijdig tot voldoende alternatieven te komen.

(op pagina's 8 en 9 van bijlage 6. Staat een verdere uitwerking van de risico's en kanttekeningen)

Communicatie

Kernboodschap:

We willen voor 2024 en 2025 door middel van inkoop de continuïteit van de JeugdzorgPlus waarborgen. Daarnaast is het doel het realiseren van de regio-overstijgende transformatie door het aantal gesloten plekken af te bouwen en de benodigde plekken om te bouwen naar vormen van kleinschalig verblijf.